Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier R.J.C. van der Laan
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

L.M.M. van Bijlevelt

BU/BSP

Telefoonnummer +31235143719

linda.van.bijlevelt@noord-holland.nl

Verzenddatum

22 MEI 2025

Kenmerk

2407665/2407673

Uw kenmerk

Betreft: Besluit niet verlengen Koopvaardersschutsluis

Geachte leden,

In het Coalitieakkoord 2023-2027 'Verbindend Vooruit' heeft het college aangegeven duidelijkheid te geven over het al dan niet verlengen van de KVSS.

Hierbij informeren wij u over ons besluit om de Koopvaardersschutsluis niet te verlengen. Aan dit besluit liggen een aantal overwegingen ten grondslag, die wij onderstaand toelichten.

Situatieschets Koopvaardersschutsluis en Noordhollandsch Kanaal
De Koopvaardersschutsluis (hierna KVSS) is een zeesluis die het Noordhollandsch Kanaal (hierna NhK) verbindt met de haven van Den Helder, de Waddenzee en Noordzee. De sluis wordt enkele keren per dag gebruikt. In 2024 is de sluis 420 keer door beroepsvaart en 1200 keer door recreatievaart gebruikt.

De KVVS heeft een maximale toegestane lengte voor schepen tot 86 meter (ontheffingen onder voorwaarden uitgezonderd). Ook op het NhK is een maximale lengte tot 86 meter toegestaan (ontheffingen onder voorwaarden uitgezonderd). Onder andere de diepgang en manoeuvreerbaarheid zijn bepalend voor het bepalen van scheepsafmetingen.

De KVSS wordt op dit moment gerenoveerd. De constructieve stabiliteit van de sluis wordt hersteld. Door GS is in 2022 besloten om een verlenging niet binnen het project te realiseren en op een later moment een besluit te nemen over een verlenging van de KVSS (GS-besluit 31 mei 2022 -1768827/ 1829309).

Onderzoek naar KVSS en NhK
Voor een goede afweging voor het al dan niet verlengen van de KVSS is nader onderzoek uitgevoerd. Hierin is bezien of een verlenging in de toekomst een bijdrage levert aan het versterken van de haveneconomie en de ontwikkeling van het goederenvervoer. Daarin zijn diverse stakeholders op verschillende momenten betrokken.

Interviews
Uit interviews met de belangrijkste gebruikers blijkt dat het gebruik van een verlengde KVSS nauwelijks nieuwe vervoerstromen over water zal

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

genereren, anders dan groei in de bestaande stromen. Deze stromen groeien autonoom, d.w.z. in lijn met de economische groei. De zakelijke gebruikers geven aan bij een verlenging grotere schepen in te willen zetten om meer kosten-efficiënt te kunnen opereren (lagere transportkosten per eenheid en minder transporten). Daarnaast kan de verlenging van de KVSS van invloed zijn op de regionale ontwikkeling en bereikbaarheid haven van Den Helder (Kooyhaven). De impact daarvan is niet verder onderzocht of vastgesteld.

Verlenging van de KVSS maakt het mogelijk grotere schepen in te kunnen zetten. Maar vooralsnog met aflaaddiepte beperkingen want de diepgang van het NhK en een bocht in de vaarweg bij Alkmaar beperken de doorgang voor schepen langer dan 86 meter.

Rondetafelgesprekken
Als onderdeel van het onderzoek zijn rondetafelgesprekken gevoerd met diverse stakeholders. De aanwezige partijen hebben hun betrokkenheid en wensen van de KVSS nader toegelicht en met de gedeputeerde Mobiliteit besproken.

Vanuit het perspectief van een aantal stakeholders zijn er redenen voor het verlengen van de KVSS, namelijk:

1. Mogelijkheid volumes in één keer vervoeren en besparen op personeelskosten
2. Trend in nieuwbouw van grotere schepen en dus verminderd aanbod schepen van kleiner formaat.

Er zijn ook stakeholders die geen belang hechten aan een verlenging van de KVSS. Ze hechten waarde aan verbeteringen zoals beschikbare kadevoorzieningen en een hogere betrouwbaarheid van het netwerk.

Bestuurlijk overleg gemeenten
Met gemeenten is het gesprek gevoerd over de toekomst van goederenvervoer over water en de samenhang met de KVSS. Er is gesproken met de gemeenten Den Helder, Schagen, Hollands Kroon, Alkmaar, Zaanstad en Purmerend. Gemeenten voelen zich betrokken in de ontwikkelingen rondom de vaarwegen en goederenvervoer over water. Er is alleen weinig ruimte voor de aanleg van bedrijventerreinen of uitbreiding van de vaarweg, omdat de prioriteit uit gaat naar woningbouw. Gemeenten voorzien daarnaast ook weinig ruimte voor riviercruiseschepen. Mogelijkheden rondom stadsdistributie zijn gericht op kleinschalig vervoer. Er zijn geen cijfers waaruit nieuwe goederenstromen blijken.

Terugkoppeling samenwerkingsverband Maritiem Cluster
Gemeente Den Helder, ministerie van Defensie en provincie Noord-Holland trekken samen op in het samenwerkingsverband Maritiem Cluster. Samen maken ze afspraken over de ontwikkeling van de haven van Den Helder. In het kader van het onderzoek naar de verlenging van de KVSS is het Maritiem Cluster gevraagd een reactie te geven:

Maritiem Cluster (november '24)
"Op dit moment, op basis van beschikbare informatie en input van de betrokken partijen in het Maritiem Cluster, onderschrijven wij het advies om niet te verlengen.

Echter, de haventransitie in Den Helder is nog in volle gang, zowel wat betreft (vaar)weginfrastructuur als de ontwikkeling van nieuwe bedrijvigheid en de intensiveringen bij Defensie. Wij verzoeken u de mogelijkheid open te houden om het onderwerp opnieuw op de agenda te plaatsen, als de genoemde ontwikkelingen en hun infrastructurele consequenties beter in beeld zijn. Wij voorzien een eerste mogelijkheid daartoe niet eerder dan in 2030. Goed om nu al aan te geven dat een verlenging van de KVSS geen invloed mag hebben op de vaarweg in de buitenhaven".

Conclusie
Bovenstaande opbrengsten geven onvoldoende aanleiding voor een verlenging van de KVSS. Uit het onderzoek en het rondetafelgesprek zijn vrijwel geen nieuwe vervoerstromen geïdentificeerd die tot significant meer gebruik van de KVSS zullen leiden. Mogelijk dat verlenging van de KVSS vanuit strategische overwegingen en regionale ontwikkelingsperspectieven wenselijk kan zijn. Op dit moment zijn er echter onvoldoende indicaties dat de hoeveelheid scheepvaartverkeer en de te vervoeren vracht over water, dermate gaat groeien dat een grote investering in het verlengen van de sluis gerechtvaardigd is.

Tot slot
Wij nemen daarom het besluit de KVSS niet te verlengen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

M.J.H. van Kuijk

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

2 bijlagen
- RHDHV (2024) Memo conclusies en advies verlenging Koopvaardersschutsluis
- RHDHV (2024) Mogelijkheden ontwikkeling Kernnet provinciale vaarwegen